

Sarajevo, 08.01.2018. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
01.01.2018.- 05.01.2018.

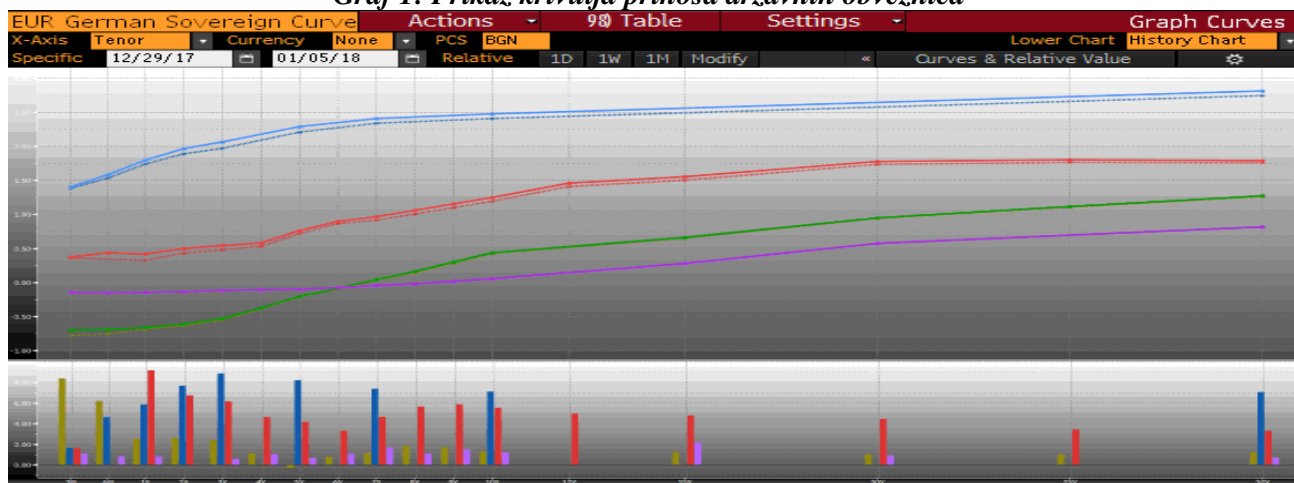
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	29.12.17		5.1.18		29.12.17		5.1.18		29.12.17		5.1.18		29.12.17		5.1.18	
2 godine	-0,63	-	-0,61	↗	1,88	-	1,96	↗	0,44	-	0,50	↗	-0,13	-	-0,13	→
5 godina	-0,20	-	-0,21	↘	2,21	-	2,29	↗	0,72	-	0,76	↗	-0,10	-	-0,10	→
10 godina	0,43	-	0,44	↗	2,41	-	2,48	↗	1,19	-	1,24	↗	0,05	-	0,06	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	29.12.17		5.1.18	
3 mjeseca	-0,688	-	-0,579	↗
6 mjeseci	-0,753	-	-0,691	↗
1 godina	-0,638	-	-0,587	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 05.01.2018. godine (pune linije) i 29.12.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone su bilježili rast početkom protekle sedmice nakon objavljenih pozitivnih PMI podataka, a rast prinosa je najviše bio izražen kod desetogodišnjih obveznica. Na rast prinosa uticale su i izjave zvaničnika ECB o mogućnosti da rok programa kupovina obveznica, koje ova institucija provodi, bude septembar ove godine. Član IV ECB Coeure je izjavio da vidi „razumnu mogućnost“ da program kupovina obveznica ne bude produžen nakon septembra. Istovremeno, član UV ECB Nowotny je izjavio da bi ECB mogla okončati program stimulativnih mjera ove godine ukoliko privreda eurozone nastavi da bilježi snažan rast.

Ipak, krajem sedmice je objavljen preliminarni podatak o padu stope inflacije u decembru, što je još jednom potvrdilo probleme ECB-a, kada je u pitanju određivanje adekvatnog vremena za povlačenje stimulativnih mjera. Posmatrano na sedmičnom nivou, prinosi sigurnijih obveznica eurozone su zabilježili samo blagi rast, dok su veće promjene zabilježene kod prinosa obveznica Italije i Španije, koji su smanjeni i to najviše kod obveznica srednjeg roka dospijeća, između 6,5 i 9 baznih poena.

Francuska je po većim prinosima emitovala desetogodišnje (0,79%), dvadesetogodišnje (1,90%) i tridesetogodišnje (1,75%) obveznice. Po većim prinosima u odnosu na prethodne aukcije i Španija je emitovala petogodišnje (0,356%) i desetogodišnje (1,525%) obveznice, a po nešto manjem prinosu od 2,836% obveznice sa rokom dospijeaća od 30 godina. Po većim prinosima u poređenju sa prethodnim aukcijama Francuska je emitovala tromjesečne (-0,615%), šestomjesečne (-0,616%) i jednogodišnje (-0,598%), a Belgija tromjesečne (-0,621%) i šestomjesečne (-0,615%) trezorske zapise.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	DEC	5,5%	5,5%	5,5%
2.	Promjena broja nezaposlenih – Španija (u '000)	DEC	-58,9	-61,5	7,3
3.	PMI kompozitni indeks – EZ	DEC	58,0	58,1	57,5
4.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	DEC	1,4%	1,4%	1,5%
5.	Stopa inflacije – Francuska (prelim.)	DEC	1,3%	1,3%	1,2%
6.	Stopa inflacije – Italija (prelim.)	DEC	1,1%	1,0%	1,1%
7.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	NOV	2,5%	2,8%	2,5%
8.	Odnos duga i GDP-a – Italija	III kvartal	-	2,3%	2,4%
9.	Maloprodaja – Njemačka (G/G)	NOV	2,3%	4,4%	-0,9%

SAD

Tokom protekle sedmice nastavljen je trend smanjenja nagiba američke krive prinosa. Prema zapisniku sa posljednje sjednice FOMC-a, objavljenom tokom protekle sedmice, evidentno je da je ovakvo kretanje prinosa američkih obveznica bila jedna od glavnih tema posljednjeg sastanka kreatora američke monetarne politike. Kako je navedeno u ovom zapisniku, među članovima ovog tijela postoji konsenzus o pitanju pozitivnih očekivanja o kretanju privrede SAD, kao i o pitanju daljeg postepenog povećanja referentne kamatne stope. Većina članova ovog tijela očekuje dalji rast stope inflacije u SAD, ali ipak, mali broj njih je izrazio zabrinutost zbog njenog uporno niskog nivoa. Pojedini članovi FOMC-a su izrazili zabrinutost za finansijsku stabilnost, te su naveli da se uslovi na finansijskim tržištima nisu značajno popravili od perioda kada je Fed započeo proces povećanja referentne kamatne stope. Prema navodima u ovom zapisniku, istovremeno se bilježi rast kratkoročnih kamatnih stopa i značajan rast vrijednosti američkih dioničkih indeksa, dok su kamatne stope finansijskih instrumenata dužeg roka dospijeaća istovremeno uporno niske, što bi u budućnosti moglo da predstavlja rizike po finansijsku stabilnost. Pod uticajem navedenog, većina članova ovog tijela smatra da nema potrebe za ubrzanjem procesa povećanja kamatnih stopa u SAD. Nakon objavljivanja ovog zapisnika, vjerovatnoća da će na martovskoj sjednici FOMC-a referentna kamatna stopa biti povećana za 25 baznih poena na nivo od 81,4% je povećana sa nivoa od 69,1%, koliko je iznosila dan prije objavljivanja zapisnika.

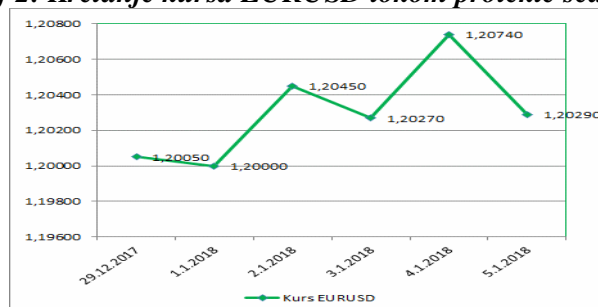
Predsjednik Feda iz St. Luisa Bullard je tokom protekle sedmice izjavio da će nove fiskalne reforme imati pozitivan uticaj na privredu SAD, ali i da Fed ne treba da žuri sa povećanjem referentne kamatne stope, kako se ne bi na taj način uticalo na kreiranje inverzije američke krive prinosa.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	DEC	4,1%	4,1%	4,1%
2.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru	DEC	190.000	148.000	252.000
3.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru	DEC	193.000	146.000	239.000
4.	Promjena broja zaposlenih u prerađivačkom sektoru	DEC	18.000	25.000	23.000
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	30.DEC	240.000	250.000	247.000
6.	Zarade zaposlenih po jednom radnom satu (G/G)	DEC	2,5%	2,5%	2,4%
7.	PMI indeks uslužnog sektora	DEC	52,5	53,7	54,5
8.	ISM indeks prerađivačkog sektora	DEC	58,2	59,7	58,2
9.	Fabričke porudžbine (M/M)	NOV	1,1%	1,3%	0,4%
10.	Porudžbine trajnih dobara (M/M)	NOV	-	1,3%	-0,4%

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD sa nivoa 1,2005 povećan na 1,2029, koliko je zabilježeno na zatvaranju tržišta u petak.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Financial Times je objavio da je Velika Britanija zainteresovana da pristupi Transpacifičkom trgovinskom sporazumu nakon što napusti EU, te da je već započela neformalne pregovore kako bi povećala izvoz nakon Brexita. Iako je SAD prije skoro godinu dana istupila iz navedenog ugovora druge zemlje su izrazile spremnost da nastave sa planovima formiranja grupe za trgovinu. Ipak, prema EU pravilima Velika Britanija ne može dogovarati nove trgovinske sporazume prije marta 2019. godine, odnosno sve dok formalno ne napusti EU. Takođe, ministar za trgovinu Velike Britanije Fox je izjavio da je previše rano da se traži članstvo u pomenutom trgovinskom sporazumu.

Prema podacima Nationwide Building Society tržište nekretnina u Londonu je tokom prošle godine, po prvi put u posljednjih više od deset godina, bilježilo najlošije performanse u Velikoj Britaniji. Cijene nekretnina u Londonu su u tom periodu smanjene za 0,5%, dok je na nivou cijele države zabilježen rast cijena za 2,6%.

Tokom prvih sedam dana 2018. godine GBP je bila uglavnom nepromijenjena u odnosu na EUR i USD, ali analitičari upozoravaju da će u budućnosti kretanje ove valute zavisiti od pregovara između Velike Britanije i Brisela po pitanju Brexita. Trgovci valutama, prema rezultatima ankete koju je proveo Reuters u prvoj sedmici 2018. godine, nisu optimistični po pitanju GBP i smatraju da je GBP predodređena za još jedan značajan pad.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI prerađivački sektor	DEC	57,9	56,3	58,2
2.	PMI građevinski sektor	DEC	53,0	52,2	53,1
3.	Cijene kuća Nationwide (G/G)	DEC	2,0%	2,6%	2,5%
4.	Broj odobrenih hipotekarnih kredita	NOV	64.000	65.100	64.900
5.	Monetarni agregat M4 (G/G)	NOV	-	3,7%	4,1%
6.	PMI kompozitni indeks	DEC	55,0	54,9	54,8

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad sa nivoa od 0,88809 na nivo od 0,88644, dok je kurs GBPUSD povećan s nivoa od 1,3513 na nivo od 1,3571.

JAPAN

Dionički indeks Nikkei 225 je, prateći rast ostalih globalnih dioničkih indeksa, povećan tokom protekle sedmice na najviši nivo od 06.01.1992. godine. Guverner BoJ Kuroda je izjavio da ova institucija mora da nastavi primjenu programa kvantitativnih olakšica, te da se deflatorni pritisci polako ublažavaju. Premijer Japana Abe je izrazio uvjerenje da se privreda Japana kreće ka okončanju deflacije koja traje već 20 godina. On je naveo i to da je Vlada Japana fokusirana na reforme tržišta rada, koje imaju za cilj povećanje produktivnosti i rješavanje problema nastalih značajnim starenjem stanovništva Japana.

Prerađivački sektor u Japanu je tokom decembra zabilježio najbrži tempo rasta u posljednje četiri godine pod uticajem povećanja obima porudžbina, što upućuje na to da će se ekspanzija japanske privrede nastaviti i tokom tekuće godine.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

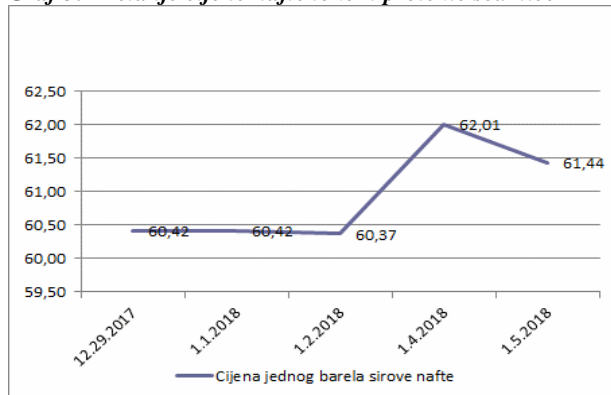
Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI prerađivački sektor F DEC	-	54,0	54,2
2.	Monetarna baza (G/G) DEC	-	11,2%	13,2%
3.	PMI uslužni sektor DEC	-	51,1	51,2
4.	PMI kompozitni indeks DEC	-	52,2	52,2
5.	Prodaja automobila (G/G) DEC	-	-1,0%	-5,4%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast sa 135,28 na nivo od 136,02. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio rast sa nivoa od 112,69 na nivo od 113,05.

NAFTA I ZLATO

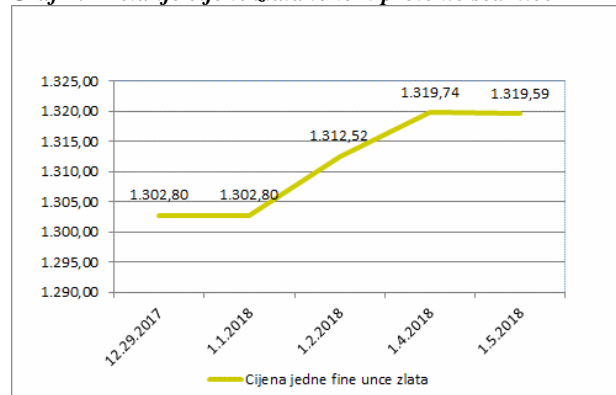
Njujorška berza nafte u ponedjeljak je bila zatvorena zbog praznika. Na otvaranju njujorške berze u utorak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 60,42 USD (50,33 EUR). Cijena ovog energenta je tokom protekle sedmice uglavnom bilježila rast. Dominantan faktor koji je uticao na ovakvo kretanje cijene ovog energenta bila je zabrinutost investitora zbog potencijalnih problema u isporuci nafte iz Irana, koji bi mogli biti uzrokovani političkim tenzijama u ovoj zemlji. Pored toga, tokom protekle sedmice objavljena je i informacija o smanjenju američkih zaliha nafte u posljednjoj sedmici decembra za 7,4 miliona barela nafte na sedmičnom nivou, što je znatno veće smanjenje od očekivanog smanjenja za 4,7 miliona barela. Cijena nafte je tokom trgovanja u četvrtak povećana na najviši nivo zabilježen od decembra 2014. godine. Ipak, krajem protekle sedmice objavljena je i informacija o tome da je proizvodnja nafte u SAD povećana na nivo od 9,8 miliona barela dnevno. Navedeno je tokom trgovanja u petak uticalo na korekciju cijene nafte naniže, koja je na zatvaranju tržišta iznosila 61,44 USD (51,08 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Londonska berza metala je bila zatvorena u ponedjeljak zbog praznika. Na otvaranju londonske berze metala u utorak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.302,80 USD (1.085,21 EUR). Deprecijacija USD u odnosu na EUR i druge valute trgovinskih partnera je podstakla tražnju investitora za ovim plemenitim metalom, a pored toga doprinos rastu tražnje su dale i geopolitičke tenzije, odnosno dešavanja u Iranu i u vezi sa Sjevernom Korejom. Cijena jedne fine unce zlata je tokom protekle sedmice bilježila najviši nivo od septembra prošle godine uprkos globalno zabilježenom povećanju tražnje za rizičnijom finansijskom aktivom i rastu vrijednosti američkih dioničkih indeksa na rekordno visoke nivoe. Tokom trgovanja u petak objavljeni su podaci sa američkog tržišta rada, među kojima je i podatak o povećanju zarada zaposlenih po jednom radnom satu, što je uticalo na blago povećanje inflatornih očekivanja u SAD. Ova informacija je uticala na aprecijaciju USD, kao i na smanjenje cijene zlata tokom tog dana. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.319,59 USD (1.097,01 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.